Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NAM THỨ MƯỜI BỐN — SỐ THỨ 2724 — NGÀY CHỦ-NHẬT 15 AVRIL 1928

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LÉGAL INDOCHINE N° 4974

	HANOI						
	Trung Bắc Tân Văn	Trung Bắc Chủ Nhật	Đàn Bà Mới	Tiểu Thuyết Thứ Bảy	Tiểu Thuyết Thứ Năm	Tiểu Thuyết Thứ Hai	Tiểu Thuyết Thứ Ba
Một năm	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00	12 $ 00
Các làng và Các công-sở	»	3 . 00	3 . 00	3 . 00	3 . 00	3 . 00	»
Sáu tháng	3 . 00	3 . 50	3 . 00	3 . 00	3 . 00	3 . 50	6 . 00
Ba tháng	1 . 50	1 . 75	1 . 50	1 . 50	1 . 50	1 . 75	3 . 00
Một tháng	0 . 50	0 . 60	0 . 50	0 . 50	0 . 50	0 . 60	1 . 00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : V. B. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur-gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES
Pour une insertion . . . 0 $ 05 la ligne
Pour contrat annuel . . . sur demande
Réclames . . . 0 $ 20 la ligne
Annonces judiciaires et légales . . . 0 $ 15 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants

Nhân-vật ở thành-phố Hà-nội ngày nay

Thành-phố Hà-nội, xưa kia vốn là kinh-đô cũ của nước Nam đã bao nhiêu đời, thanh danh văn-vật lẽ nhạc y quan, vốn là phồn-thịnh hơn các nơi khác, bây giờ lại là thủ-phủ cõi Đông-pháp, đường đi lại rất là thông-đồng, sự học-vấn, sự buôn bán, cho đến trăm nghề nghiệp, đều tự hội vào đấy cả. Không những là người trong nước xô đẩy nhau đến để học-hành, để làm ăn, lại còn người các nước, kẻ buôn bán, người du-lịch, ai đã bước chân vào cõi Viễn-đông, tất cũng ghé vào chơi Hà-nội. Cư-dân trong nước đã một ngày một đông, số người trú-ngụ và kinh-quá, cũng cơ-hồ đủ các giống người trong thế-giới, tuy không dám sánh bằng các nơi đô-hội lớn trong thế-giới, mà ở trong nước xứ Đông-pháp cũng kể là thứ nhất thứ nhì. Nào là [illegible] văn, ngoài thì việc thế-giới trong thì việc cả nước, cũng đều rộng rãi hơn mọi nơi. Hà-nội không những là trung-tâm-điểm của cõi Đông-pháp về đường kinh-tế, mà lại là trung-tâm-điểm về đường học-thức nữa, vậy mà xét ra cho kỹ thì cư-dân ở Hà-thành phẩm-cách cũng thấy còn bạc-tạp lắm, nay hãy xin tạm chia ra làm ba hạng như sau này:

Một hạng là người có thông-minh, có trí-tuệ, tư bẩm đã cao hơn người, lại ở giữa nơi tụ-hội, kiến-văn càng rộng-rãi, tư-tưởng lại càng thêm mở-mang, về đường học-thức lại càng thêm tiến tới. Những người có tư-tưởng, có học-thức, chiếm được cái thời danh ở xã-hội ta bây giờ, phần nhiều là người ở những nơi đô-hội lớn, vì ở đời này tất phải giao-thiệp cho nhiều, xem xét cho rộng, mới hiểu được tinh tinh phong-tục của người các nước, mà thành-tựu mới mong hơn người, chớ không phải như thời xưa, chỉ nằm co ở chốn thôn-quê, kết bạn với giăm bảy người, dùi mài trong mươi pho sách, cũng đủ rèn đúc được tài Lộc, thành ra người thụ lập phi thường. Ấy là một hạng người.

Một người thì hoặc là nhờ cái trí tính nhanh, cái tài hợp-bát, hoặc là nhờ được duyên phận may mắn, làm ăn ngày một phát đạt, tích lũy được tiền nghìn bạc vạn, thành ra một phú gia-ông. Ở vào nơi giao-thông tiện lợi, của ngon vật lạ ở các nơi đem đến, chẳng còn thiếu một thứ gì, đồ ăn thì sơn-hào hải-vị, lỗ mặc thì gấm thêu sa tanh, ra ngoài thì song-mã ô-tô, vào nhà thì trần kỷ ngọa-hảo, tự phụng đã nhiều cách phong lưu, lại tập tục ngày thêm xa hoa, cách ăn chơi nhiều kiểu mới thức lạ trong túi đã sẵn tiền bạc, nghề chơi lại rất tân-kỳ, vì thế mới miệt mài trong cuộc truy-hoan, ngoài sự khoái lạc, không còn bọn bụng đến việc gì, tư-tưởng vì thế mới thấp hèn, cứ động lại càng thêm phóng túng; thường thấy lắm người vì ăn chơi quá độ mà mối hạnh-phúc trong gia-đình, tự mình cắt đứt, nền phong hóa trong xã-hội, tự mình phá tan, ấy lại là một hạng người.

Lại còn một hạng người nữa là những người theo việc ở các sở công, và những người làm việc ở các công-xưởng cùng các thương-điếm với các nhà công nhà thương nho nhỏ; hạng người này phần nhiều là gia-tư thường thường, cực chẳng đã phải xúm đến chỗ đông người, để tìm phương sinh-hoạt. Hết ngày lấy sang tháng khác, chỉ chăm chăm kế lợi thương công, doanh-quanh về một việc mưu sinh mà không đủ, còn có thì giờ đâu mà để lòng suy xét đến việc đời, chăm đọc báo đọc sách cho rộng đường kiến thức. Ấy vì thế mà ở một nơi đô hội khai-hóa sớm nhất, mà học-vấn cũng không giàu thêm được mấy, trí thức cũng không mở thêm được mấy, thật khó cầu được người có tư-tưởng rộng xa. Ngoài các hạng người ấy, thì rất là bọn lao-động thợ thuyền, tưởng không cần phải bàn nói đến nữa.

Ôi! Hà-thành là nơi văn-hóa của Thái-tây truyền bá sang rất là sớm, người ở Hà-thành được hấp thụ cái văn-hóa của Thái-tây rất là nhiều, mà xét cái trình-độ của cư-dân Hà-thành, thì đại khái chẳng qua như thế, huống-chi ở các chốn thôn quê xa lánh, tục lệ cũ vẫn còn giữ, văn-hóa mới chưa đâm thấm được là bao, trách gì chẳng còn cứ tranh nhau nơi đứng chỗ ngồi, khi nhau mấm xôi miếng thịt, coi mất chỉ trông vào chốn trung-đình, vào ngôi hương-âm, khư khư giữ lấy những cái hủ tục từ mấy nghìn năm, chẳng còn biết thế giới có những việc gì hay việc gì lạ. Vì cớ thế mà nước Nam ta tiếp xúc cái văn-hóa của Thái-tây đã non một nửa thế-kỷ nay, về đường vật chất trông ra tuy cũng có cải quan, mà về đường tinh thần, thì sự tiến-hóa rất là chậm trễ.

Người xưa có câu: « Kinh sư là nơi thủ thiện », điều hay điều dở, có ảnh hưởng rất xa. Bà con ta ở chốn Hà-thành là nơi đường lối giao thông, kiến văn rộng rãi, tưởng nên đỏ xét thu nhất lấy những tân kiến dị-văn làm các thứ vật liệu để rèn đúc tinh thần và mở mang tư-tưởng cho mình. Đừng có vì ở chốn phiền hoa chi bam chuộng lối phong lưu mới, thành ra phóng đãng khinh cuồng; để cho thiên-hạ đời sau đỏ tội cho mình rằng mình ở vào nơi nghìn năm văn vật, cái nền nếp cũ vốn đã hơn mọi nơi, bây giờ tiếp xúc văn-hóa lại rất sớm, mà đã không xướng khởi được việc hay việc tốt, làm gương cho các nơi theo, mà lại đam dật kiến xa, làm điều tệ về các sự hư hỏng ở trong xã hội.

H. T. T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 15 Avril 1928

Việc nước Pháp

Nguyên-lão nghị-viện đã bỏ phiếu ưng-nhuận số chi-tiêu của bộ thuộc-địa. M. Albert Lebrun, tiên-thầm ủy-viên có nói rõ sự thương-mại trong năm 1925 được hơn 17.285 triệu tính ra không kém số buôn bán của mẫu quốc tới năm lần. Về cái phần của các thuộc-địa trong cuộc thương-mại của nước Pháp, người ấy nói: nước Pháp có mua của các thuộc-địa, và của đất bảo-hộ hơn 4.500 triệu, và bán cho các đất ấy hơn 6.500 triệu. Ông có nói các số tiền trả cho các thuộc-địa không có mấy, chỉ được có 263 triệu mà thôi. Sau nói đến Đông-dương thì ông có nói về việc kinh-tế ở Đông dương rất phát-đạt, sau ông phản-kháng những lời nói nhuyễn nhượng thuộc địa kia-khác.

Quan thượng-thư bèn diễn-thuyết, nại có nói: giấy làm lạc của nhu-quốc với các thuộc địa rất là hiện-có. Người có nói: Tôi muốn phản giải mấy điều ngộ-nhận về những khoản Toàn quyền Varenne đã ủy quan Varenne chỉ nhắc lại lời của một vị nhà nói rằng mỗi ngày nước Pháp sẽ bỏ Đông-dương chăng, để mà phản kháng lại những lời ấy mà thôi. Quan Varenne phản đối cái ý-kiến ấy, mà bày tỏ cái ý kiến của mình mong rằng các nhà thực-dân, và người bản xứ, một ngày một thêm thân thiện với nhau, hai cái văn-minh sẽ dung-hòa với nhau. rồi sẽ gây dựng nên một cái nền văn-minh mới. Cái ý-kiến ấy, trước nhất chỉ về một điều rằng cái văn-hóa nước Pháp, một ngày một thêm thấm-nhập ở cõi Đông-dương, thực là hợp với các điều cốt-yếu trong cái chương-trình của tòa nội-các Quan Varenne mới tới Đông-dương đã tỏ ý tin cậy rằng, thuộc-địa kết chặt mối đồng-tâm với mẫu-quốc. Tôi mà giảng các điều ngộ-nhận ấy hiện đã phân giải xong, vì các quan Toàn-quyền có được lời nói-các tây lực cho, được dư-luận ở mẫu-quốc tán-thành, và nghị viện tin cậy, thì cái chức-vụ của mình mới có thể làm được đến nơi đến chốn vậy.

Tiền thuế thu được trong tháng Mars là 123.903.003 quan, số thu-hập thường-trực được quá số 2.063 triệu. Về ba tháng đầu số thuế thu thường được 440 triệu, đó là không kể số thuế thực-thu vì số hụ chưa công bố, mà thuế ngoại-ngạch theo như bản loại Loucheur. Hai thứ thuế này về tháng Mars được ngót 300 triệu. Tất cả các thứ thuế thu rồi đều tượng hơn các số dự-toán, và nhiều hơn số thu được về vụ ấy trong năm 1925.

Quan tổng-lý bộ tư-pháp đã hạ-lệnh cho các quan chưởng-lý truy-vấn những người buôn bán trục lợi về tiền franc; và số các bản đồng các hãi có thể hại đến tín-dụng của quốc-gia.

Việc ở Maroc

Ở Rabat có tin rằng các đại-biểu Riffains đã tiếp được giấy mời của chánh phủ Pháp, và Tây-ban-nha, và đã khởi-hành à Riff đi Ouejda.

Việc ở Nhật-bản

Bộ ngoại-giao nước Nhật, và ông ủy-viên thương-mại của nước Đức ở Tokio vẫn điều-đình về bản giao-ước thương-mại của hai nước Nhật Đức.

Viện y-học thí-nghiệm ở nhà đại-học Fukuoka đã [illegible] xong một phương-pháp xét trong đó đầy người đau có ung hay không.

(Indopacifique)

Việc Trung-hoa

Dự-bị cuộc chiến-tranh bằng tàu bay

Liên-quân tấn quốc-dân quân đang sắp sửa các phi-cơ, nên cũng rằng nhau sắp sửa một đội phi-cơ, sẽ cùng quốc dân quân đánh nhau một trận trên không-gian định sống mái.

Trấy sự nguy cấp ấy, nên các giới ở Bắc-kinh có họp đại hội yêu cầu Ngô-bội-Phu và Trương-tác-Lâm xin hợp họ lại làm việc cho tận hay năm hoặc, kẻ ông thì nhân dân sẽ bị tan nát.

Tiếp đó Ngô, Trương đều đã hạ-lệnh cho các tướng-lĩnh rằng công-việc quốc-gia cần, nước đến lúc Bắc-kinh, nếu cho tàu bay năm bom trên xuống, không kẻ có lợi nhỏ ra việc ngoại-giao lối thời tu, vậy cần chi ngay việc ấy.

Các thôn lạc ở ngoài thành Bắc-kinh, hai bên vẫn đánh nhau kịch-liệt. Mỗi khi thấy có tiếng tàu bay thì nhân dân lại xô nhau mà chạy tán-loạn, tình cảnh rất là khổ sở.

(Dịch báo Tân)

Việc ở Mãn-châu

Quân Phụng-thiên thắng quân Tân-giá-tử, thì cái chánh sách của Xô-viết ở Bắc-tỉnh bị thất bại. Chánh-phủ Xô-viết có ý tìm cách thân thiện với Phụng-thiên.

M. Sorokrisk, mới tới Cáp-nhĩ-tân, ông muốn đặng một cái thái-độ khác về việc đông-chí-lộ, cũng không có kịch-liệt như ngày trước nữa. Cứ như dư-luận ngày nay, thì vì bản giao-ước mới này, đặc vị của nước Nga về đông-thiết-lộ sẽ kém đi nhiều.

(Indopacifique)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. – Tôi nhờ quí-báo làm ơn chỉ bảo cho tôi một việc như sau này:

Bốn năm trước đây tôi có cho ông X ở Thanh-hóa một bát họ là 200 đồng (12 thăng).

Người ấy đóng được 8 tháng rồi không đóng nữa. Khi tôi có nhắc tiền cho người ấy thì không đưa tiền tay, vì lúc bấy giờ người ấy đã vào Thanh-hóa rồi, lại nhờ cậu người ấy đem tiền vào cho người ấy, mà khi đưa tiền cũng không bắt biên giấy biên-lai gì cả. Nhưng hiện đã tôi còn giữ được 4 cái thư của người ấy gửi ra cho cậu người ấy đã nhờ lấy tiền họ hộ và một cái thư viết ra hiệu tiệm họ (cái thư này viết sau khi đã mãn họ rồi).

Vậy xin quý-báo chỉ bảo cho rằng:

1) Bây giờ tôi có thể kiện người ấy được không? và kiện về tội gì?

2) Người ấy là công biên giấy lại cho thì những bức thư ấy có đủ làm chứng được không?

3) Cậu người ấy cũng gọi đi tới bằng đi có thể đứng làm chứng cho đi lỗ được không?

4) Nếu có thể kiện được thì kiện tại đâu? (Hiện nay người ấy vẫn ở Thanh-hóa mà đi tới vẫn ở Hà-nội).

LỜI ĐÁP. – Việc này là việc hộ chứ không phải việc hình, các giấy mà người ấy viết mà đi đòng gửi được thì có thể dùng để chứng được được và cậu người ấy cũng có thể làm chứng được.

Người chủ nợ là người Hanoi thì việc này phải kiện tại tòa án Tây mà kiện về việc nợ. Song người nợ đang ở Thanh-hóa thì phải kiện lại tòa án Hòa-giải kiêm việc sơ thẩm ở Vinh vì Thanh-hóa thuộc về tòa án Vinh.

Ph. h.-l.

NHÀN ĐÀM

Mặt-nguyệt

Tiếng *miel* dịch ra quốc-ngữ là *mật* mà *Lune de miel* là *mặt nguyệt* thì rõi có khi lỗi thời to.

Thì dụ sau này có dịch bài quốc-văn nào ra Pháp-văn trong có câu *mặt-nguyệt* mà thật thà, đem choang ngay *Lune de miel*sse vào thì cười! (*miel*sse nghĩa đen là *mật*)

[illegible] người ta thành ra *Lune de Mélasse* thì khốn!

Chàng hai thứ mặt, mặt ong và mặt mía mà khác nhau thế! rắc rối thật! (quelle mélasse!)

Tê-trường-Văn

VĂN UYỂN

Đi tàu biển xem trăng

Vâng vậc quảng ngà mọi góc trời.
Cảnh thiên tiêm tiêm mây vàng chóe,
Mặt bể mênh mông nước sáng ngời!
Dưới nguyệt cảm thơ ngâm vịnh thú,
Trong thuyền cuộc rượu cạn trò vui.
Lạnh-lùng Nguyên-Tiêu nào đâu tá?
Có lẽ non Bồng sẵng thế tôi.

Vịnh cảnh Faifoo

Phố phường đông đúc tới đâu đây?
Ai kẻ đò đưa ta tới chốn này.
Kia tháp kia chùa trông đẹp nhỉ,
Bày thuyền này bến ngỏ vui thay.
Bể gần vì thế nhiều tôm cá,
Của lắm nên dân ít cỏ cây.
Cái hiệp tang-bồng âu sẵng thế,
Càng đi càng biết lắm điều hay.

Dương-Bình-Tây.

Mừng bạn đỗ giáo học

Đường cái thanh-vân có bợp gì,
Văn chương ai tại khéo ai nài.
Bắt nghiêm đàn dưới theo trăm lối
Soạn pháo ra trận mỗi một thì
Cờ đỏ tấm nêu cao hiệu tiến
Giấy vàng trả nợ tức hăm vi
Theo hầu mực thước nhà khoá bảng
Mở một sông đường phúc khắc ghi.

Tiếc xuân

Một tấc quang âm đáng lạng vàng
Tiếc âu cho kịp lúc xuân-đường
Thiều-quang trước mặt nên trân trọng
[illegible]
Chân ngọc trận tay chớ phụ phàng
Đừng để thanh-niên mau mất hết
Mà xem hạnh nhật ngẫn ngơ đường
Cái già nó đã từ từ sông nọ
Sự quá xuân rồi lại cảm thương.

Thanh-Phong Lê-Minh

CÁI NGHỀ TẰM TANG LÀ MỘT MỐI LỢI LỚN

Trong một bài trước, tôi đã nói trong nghề tằm-tang, sự vệ-sinh nhà nuôi tằm quan-trọng thế nào. Cho tằm ở những nơi đủ về vệ-sinh, ấy đã là làm cho tằm sinh hoạt một cách bình thường, nhưng muốn cho nghề chăn tằm trở nên một mối lợi, mà mối tằm lại cần phải nhọn giống, nuôi nó cho có điều độ, trong nom nó chu-đáo thận, và bảo hộ cho nó khỏi mắc những bệnh, tằm khi trong mấy giờ làm cho cả một lứa tằm tăng gấp. Đó là những vấn-đề tôi định bàn đến trong bài này.

Nghề chăn tằm, được hay hỏng, thường khi do sự chọn giống mà ra, vì cái tốt hay cái xấu thường vẫn truyền chủng. Về các sinh-vật khác, đã vậy rồi, đến các sinh-vật cũng vậy, cái đi-chủng có quan hệ lắm. Vì vậy các nhà giống giọt và các nhà chăn nuôi đều phải kén giống mới gây được loài tốt.

Thí dụ một nhà chăn tằm nuôi trứng của 100 con bướm không kén giống, và 100 con tằm kén giống. Phí tổn về hai đằng cũng bằng nhau, nhưng lứa tằm tốt nhất được độ 20 kilos kén xấu, đáng giá độ 0 $ 8) một kilo, cả thảy được độ 16 $ 60, lứa thứ hai được 25 kilos kén tốt, có thể bán được 0 $ 20 hoặc 1 $ 60, cả thảy được 22 $ 50 hay 25 $ 00, như vậy đáng trứng có kén giống, trong mấy tuần lễ được lời thêm 6 $ 50 cho đến 9 $ 00.

Những nhà gây trứng tằm Ao-nam không có cách kén giống tằm. Vì kén giống tằm phải có kỹ dụng riêng, và trí-thức riêng mới được.

Ở Bắc-kỳ, thì trong mười năm nay chánh-phủ đứng lợi như trong các công việc ấy. Sở tằm-tang mới năm kén trứng về sau triệu con bướm, ở các sở ở Phú-thọ-giang, Việt-trì, và Kiến-an. Nay mai sẽ trứng ở các sở ấy sẽ được năng sở trứng của tằm triệu con bướm có nghĩa là bằng 15 hay 20 /. sự kén-chọn ở xứ này. Trước khi trứng vẫn phát không, nhưng hai năm nay đã sau gà rất rẻ, để gửi cao người ta buổi làm phí. Một lá trứng của 20 con bướm đẻ coi thành giá mất 0 $ 10, nhưng chỉ bán lấy có 0 $ 02 mà thôi.

Cái cách lựa giống trước nhất là phải kén trong các giống nguyên, cùng trong các giống tạp, lấy những con tằm nhịn quan kỳ-hạn, hoặc về cả mùa chăn tằm, hoặc riêng về khoảng từ tháng Mars đến tháng Novembre, hoặc về vụ sau mùa hạ, trước mùa hạ, giới thường khá mát, hoặc về vụ mùa hạ, giới nóng, và ẩm.

Tằm ấy nuôi ở các nhà tằm riêng, một cuộn rất là cẩn-thận. Con nào sinh được hơn nhiều tơ, tơ đều đặn và để sớm thì giữ lại để thành nghị mà để trứng, và trứng đó mà nở ra lại đem nuôi ở những nhà tằm riêng, và ở nhà mấy người bán-tơ mười tằm, có nhà nước kiểm dạy-tơ cho.

Tằm đem nuôi để cho thành bướm để để trứng ra. Bướm đã xong rồi thì đem giã nát, để rồi bằng kính hiển-vi, nếu bướm nào ra không có bệnh, thì trứng nó đem cho nhà chăn tằm. Song số bướm bị bệnh rất ít, vì trong khi nuôi tằm người ta rất cẩn thận, con nào đau liền vứt ngay đi.

Nhà nước không sao gây được đủ trứng cho thì có các nhà nuôi tằm trong nước, mà số nhà nuôi tằm thì cứ mỗi năm một nhiều lên. Song khuyến các nhà nuôi tằm đừng trứng của nhà nước mà gây tằm, thì cũng là một việc lợi lắm rồi, vì tằm ấy sau thành bướm mà để trứng thì trứng ấy sẽ sinh hành hơn trứng khác.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

(Có Võ Phi Hùng, Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ. Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

QUAN ĐỐC-HỌC LÉONET TẠ THẾ

Bản-quán được tin buồn rằng ông Georges Léonet đốc-học trường Thực-hành vừa tạ thế ở nhà thương Saint-Paul đêm hôm qua, hồi 1 giờ rưỡi, năm nay ngài hưởng thọ 55 tuổi. Nguyên ngài thọ bệnh *ghịp* đã một tháng nay, giảm hôm trước tưởng đã gần khỏi, không ngờ vài hôm sau thì bệnh tình trầm trọng, sinh ra bệnh đau mạch máu, các bác-sĩ trông nom thuốc cho ngài xét ra phải mổ mới cứu được, thì ch ều hôm qua, bà nhà đại danh-sư đem mổ, nhưng than ôi! đến quá nửa đêm thì ngài tắt nghỉ.

Quan Đốc-học Léonet ở bên này đã hơn 20 năm nay, thoạt tiên trước về ngạch cai-trị, sau sang vì ham nghề giáo-dục mà cải bổ sang giáo-giới. Nhà-nước liền cử ngài làm đốc-học trường Thông-ngôn là trường cao hơn hết vào khoảng trước đây một gót thế-kỷ Hai mươi năm đư, ở trong giáo-giới, ngài đã gây dựng được biết bao là người Nam ta thành đạt, chẳng những ngài được học-trò kính mến mà cả những người quen b ết, những giáo viên ở dưới quyền ngài ai cũng nể vì. Cái tinh quyền luyến một tuiết của thầy đối với trò, và của trò đối với thầy, tưởng khi có ở nơi bác-họ ở xứ này, thường chưa bao giờ được như ngài cùng các học-trò cũ của ngài vậy. Vừa hơn một tuần nay, các học-trò cũ của ngài được tin ngài sắp về hưu thì ai nấy đều tỏ lòng tái mọ mà xin lưu ngài lại ít ngày. Nay ngài mất đi thì học-giới thật mất một nhà giáo-dục có giá-trị, chính-phủ Bảo-hộ thiệt mất một người con hiền, làm cho người Nam yêu mến nước Pháp.

Đến sáng mai, hồi 8 giờ sẽ cất đám, khởi hành từ nhà thương Saint Paul.

Trong dịp buồn rầu này, bản-b o xin cái đầu tỉnh viếng tiên-sinh và chia buồn với qui-quyến cùng giáo-giới.

Tin sau cùng

Khởi công nhà hội quán mới phòng Thương-mại Saigon

Ngày hôm 16 avril hồi 17 giờ, quan Tổng đốc Cognacq đã làm lễ khởi công nhà hội quán mới của phòng Thương-mại. Có ông chánh phòng Thương-mại, các ông chủ nhà buôn lớn đến dự lễ.

Việc Trung-hoa

28 ngày hôm nay, không có xe hỏa đi Bắc-kinh cũng Tiên-tân. Ô-tô đi lại kỳ sáng khai-h on bắn vào. Đã bắt đầu đối kém.

Vẫn đánh nhau dữ-dội. Đêm ngày 14 sang ngày 15 Avril, quân Phụng-thiên lại đánh được thành Đông-châu, cách Bắc-kinh 15 kilomètres. Quân quốc-dân lui, và chặn đường ngay ở cửa Bắc-kinh. Đại bác bắn liên-thanh. (*Indopacifi*)

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được báo biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các ngài gửi ông nào mua thì gửi tiền cho hỏ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì giấy-bạc cần hoặc mandat một tháng tây trở đi cho mới

Bầu cử tư-vấn nghị-viên

SƠN-TÂY

Khu thứ nhất (phủ Quảng-oai)

Có ba người ứng-cử, kết quả mỗi người được số phiếu như sau này:

M.	Nguyễn-đức-Thăng	185 phiếu
«	Nguyễn danh-Rư	142 phiếu
«	Chu-quang Quán	1 phiếu
	Phần trắng	2

M. Nguyễn-đức-Thăng, trúng-cử.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 27 độ
15 giờ 29 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ	10 $ 50
nhì, —	9 90
ba,	9 30
Thóc hạng nhất,	6 30
Bắp ngô —	5 30

Giá bạc. — Kể từ ngày 17 Avril 1926, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 16 f. 75

Thị giá quốc trái.

Ngày 16 Avril 1926

3 °/₀	vĩnh viễn	46 f. 50
5 °/₀	1915-1916	58 f. 90
3 °/₀	hoãn dân	62 f. 00
3 1/2 °/₀	hoãn dân	»
6 °/₀	vĩnh viễn 1917	46 f. 75
4 °/₀	» 1918	45 f. 65
6 °/₀	» 1920	64 f. 95
5 °/₀	hoãn dân 1920	70 f. 20
6 °/₀	1925	91 f. 25

Tin tàu. — Tầu *Hanoi* ở Haïphong sẽ chạy đi Hongkong đường Pathoi Hoibow và Fort Bayard vào ngày 18 Avril hồi 15 giờ. Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haïphong chuyển xe lửa 6 giờ 20 sáng hôm ấy.

Tàu *Aden* mang thư sang Pháp, đường Anh, đến ngày 21 avril hồi 17 giờ ở Haïphong sẽ chạy thẳng đi Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haïphong chuyển xe lửa 6 giờ 20 sáng 21 avril.

Ngày 20 avril tại sở Bưu-điện chính Hanoi sẽ mở thêm một cái *guichet* phụ từ 20 đến 21 giờ.

Tàu *Chantilly* mang thư sang Pháp trừ những bản vật có khả giá (valeur déclarée) không kể, đến ngày 20 avril hồi 16 giờ ở Haïphong sẽ chạy đi Saigon qua Tourane. Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haïphong chuyển xe lửa 6 giờ 20 sáng 20 avril.

Tại nhà Bưu-điện chính Hanoi ngày 19 avril từ 10 đến 21 giờ sẽ mở một *guichet* phụ.

Tin đường sá. — Cầu Đa-phúc ở kilomètre 42+700 đường thuộc địa số 2 nay đã đi lại được như thường.

Quan Toàn-quyền đến thăm trường Thể-dục. — Sáng mai chủ-nhật 18 avril, hồi 8 giờ rưỡi, quan Toàn-quyền Varenne sẽ đến thăm trường Thể dục ở đường hàng Gà Chợ-hôm.

Muốn bán lại một cái ô-tô kiểu Dodge, 24 mã-lực, 4-5 chỗ ngồi, máy khỏe, chạy rất tốt, giá 800$ Hỏi tại xưởng AVIAT. 5.638

MỚI XUẤT BẢN:

SỐ-HỌC ĐỊA-DƯ

Đông-Pháp — Bắc-kỳ
Trung-kỳ — Nam-kỳ

Dùng trong các lớp Sơ-đẳng các trường Pháp-Việt và nhất là cho học-trò đi thi bằng Sơ đẳng yếu-lược

PHẠM-HUY-LỤC Soạn

Có địa-đồ Đông-pháp toàn-thể và địa-đồ riêng từng xứ

Giá bán: 0$50 — Tiền cước: 0$20

Bán tại bản-quán và các hàng sách

Cuộc chơi-phiếu ngày chủ-nhật này. Xin nhắc lại rằng cuộc hội-chợ *Kermesse* mở tại trường Hội-chợ Hanoi ngày chủ-nhật, sẽ bắt đầu khai hội từ 2 giờ chiều, mãi cho đến đêm.

Nhân cuộc hội-chợ ấy, hội-đồng tổ chức có được phép mở một cuộc đánh số *tombola* lấy đồ vật, giao cho một hội-đồng riêng trông nom, có M. Rémy chánh sở địa-chính làm hội-trưởng. MM. Lecarré, Bègue, Lê-văn-Phúc làm hội viên. Giá mỗi vé là 2 hào và chỉ được bán đến 10.000 vé là cùng.

Ngày 18 avril sẽ tan hội là mở số. Việc kiểm soát sẽ giao cho quan Đốc lý thành-phố Hanoi. Những số được giải sẽ yết-thị và đăng vào nhật-trình cho công chúng biết.

* * *

Danh sách các nhà hảo tâm gửi đồ chơi và tiền bạc giúp cuộc hội chợ phiên (kermesse) của Varenne's phụ-nhân tổ-chức xin đăng tiếp theo như sau này:

1° *Các nhà cho tiền*

L. U. C. I. A. Haïphong: 50 p.
MM. Descours & Cabaud, Haïphong: 25 p.; Boucherie Laboye, Haïphong: 10 p.; Fieschi, Haïphong: 10 p.; Fauvel, Haïphong: 5 p.; Raphaël Nam, Haïphong: 5 p.; Phung-Son, 5 p.; Luong Mane Sune, Haïphong: 10 p.; Nguyên-thua Dat, Haïphong: 15 p.; Anonyme, Haïphong. 5 p.; Sy Ky, Haïphong: 5 p.; Moule, 1 p.; Dong hua - Long, 13, rue Paul Bert: 1 p.; Tuon-tai-Ling, fils, 6 Bd Paul Bert. 2 p.; Hung Ky, 3 Place Nationale: 0 p. 50; A-Kam, 7 Place Nationale: 1 p.; Cie Optorg, Haïphong 10 p.; Hop-sium-Sing, 17 Rue du Commerce 0,50 Thai Loi, 17 K. Rue du Commerce: 1 p.; Van An, dit Dao dinh Tuyên, 129, Avenue Paul-Doumer: 10 p.; Pham van-Cam, dit Khoan fils, 76 Rue Paul Bert, Haïphong: 5 p.; Dinh thai-Buoi, Hôp.: Porchet, Haïphong: 10 p.; Bai hing-Wo, Rue du Commerce. Haïphong: 2 p.; A-Him, Rue Chinoise, Haïphong: 1 p.; Sene Sene, Rue du Chinoise, Haïphong 0 p. 50; Hum Yeck, Rue Chinoise, Haïphong: 1 p.; Yi-chéong Long, 43 Rue Chinoise, Haïphong: 1 p.; Madame Luc, 73 Bd Chavassieux, Haïphong: 5 p.; Chaffanjon, Haïphong: 5 p.; Nguyên huu-Thu, dit Sen, Armateur, Haïphong: 10 p.; Trinh huy-Khang, Entrepreneur, Haïphong: 10 p.; Yen-Chéong, Tailleur, Haïphong: 1 p.; Tu Long, 17 Amiral Courbet, Haïphong: 1 p. 50; Quang-Loi, 16 Amiral Courbet, Haïphong: 1 p.; Lê-thai Tinh, 22 Amiral Courbet, Haïphong: 0 p. 50; Nguyên dong-Cat, Haïphong; Do huy-Tien, Bd Amiral Courbet, Haïphong: 1 p.; Vinhtphan Long, Bd Amiral Courbet, Haïphong; Hoo-yen Chéong, Avenue Paul-Doumer, Haïphong 1 p.; M. et Mme Dafaihé, Haïphong: 10 p.; C. N. E. O. 36 Rue Hemand 20 p.; Ogliastro, 25 Rue du Maréchal Joffre: 20 p.; Jeles, Ribeiros Indochinoises: 5 p.; M. Jusserand, Haïphong: 10 p.; S. A. C. R. I. C. Haïphong: 20 p.; Pastium Besck, Haïphong. 10 p.; Le Consul du Japon, M. Suca, à Haïphong: 100 p.; Fauquet, Haïphong 8 p.; Sakamoto, Haïphong, 5 p.; Charrière Dufourq, Haïphong, 20 p. Tan Hung, Haïphong: 2 p.; Hung-sang-Thong, S. Rue Chinoise, 1 p.; Kuong ly-Long, 15, Rue Chinoise: 1 p.; Lê thuân-Khoat, 17 Rue Chinoise: 1 p.; Thanh Ky, 19 Rue Chinoise: 1 p.; Tai Shun, 21 Rue Chinoise. 1 p.; Kuang-foo-Hing 29 Rue Chinoise: Tin-foo-Yune, 31 Rue Chinoise: 2 p.; Kong Venh, 39 Rue Chinoise: 1 p.; Phnc-Xuong, 53 Rue Chinoise: 1 p.; Fac wa-Hing, 59 Chinoise: 1 p.; Tong-sao Thong, 55 Rue Chinoise: 1 p.; Tchun-sam Thong, 69 Rue Chinoise. 2 p.; San Wo, 73 Chinoise: 1 p; Hin on-Chéong, 75 Chinoise: 1 p.; Anh Thai, 81 Rue Chinoise: 1 p.; Hop-Long, 81 Chinoise: 5 p.; Ly-wo Chéong, 83 Chinoise: 1 p; Nam-Sinh, 85 Rue Chinoise: 1 p.; Seng ly Chéong, 87 Rue Chinoise 1 p; Kuong-Tao, 89 Rue Chinoise: 1 p.; Kuong-wo Hinh, 9 Rue Chinoise: 1 p.; Ly-seng Chéong, 95 Rue Chinoise: 2 p.; Hai an Duong, 97 Rue Chinoise: 1 p.; King Chéong, 107 Rue Chinoise: 1 p.; Tai-Fong, [illegible] 20 p.; Nhut Tinh, 11 Rue Chinoise: 1 p; Quang-sinh-Chéong, 15 Rue Chinoise: 1 p.; Hop-Ky, 119 Chinoise: 1 p.; Yasuda-Yoko, 4 Bd Paul-Bert, Haïphong: 5 p.; Anonyme, Haïphong: 5 p.; Ich-ky, 103 Rue Chinoise: 0 p. 50; Tuolien, Rue Paul - Bert: 10 p.; Denis-Frères, Rue Jules Ferry: 20 p.; Crédit Foncier, Rue de l'Isle 20 p.; Charbonnages de Hongay: 50 p.

新書民

Xuất bản lần thứ ba, nghìn thứ bảy

200 BÀI TÍNH-ĐỐ

CỦA VŨ-ĐÌNH-LONG và PHẠM-TẤ soạn

Mỗi cuốn: 0$30 — Cước: 0$15

Xin gửi thư cho TÂN-DÂN THƯ-QUÁN, Hanoi

Ngạch các quan cai-trị. — M. Dougnet, quan cai-trị hạng nhì, nguyên chánh văn-phòng quan phó Toàn-quyền về Pháp nghỉ được ít lâu nay, thì chuyến tàu *d'Artagnan* ở Marseille chạy vừa rồi, đã xuống tàu trở sang Đông-pháp.

Việc xung đột tại thôn Bắc-cầu Hạ tỉnh Bắc-ninh và việc kháng cự quan chức tư pháp mới rồi thì hiện nay tòa án vẫn đang xử, và đã bắt được hai mươi tên rồi. Nay quan Thống-sứ định thuộc ép hành chính mà trừng phạt ngay, chứ không đợi tỉnh tòa án.

Bởi vậy mà ngài cho bắt ngay hồi đồng hương-chính và cách chức cả các tộc biểu. Xã ấy trước kia vẫn được hiệt lớp, thì nay mai sẽ phải thuộc về xã Đông-ngàn.

Tòa án cai-trị. — Đến thứ tư 21 avril này, hồi 8 giờ sáng, tòa án cai-trị sẽ họp tại tòa Thượng-thẩm, do quan chánh án Préau chủ tọa.

Trung-Bắc Học Hiệu. — « Trung Bắc Học-Hiệu » có lời bá cáo rằng trường học hiệu nay mới mở có một nhà là ở phố nhà thờ (rue Lamblot) số 2a trước đền Pnô-ông, chứ không mở trường ở nhà nào khác hay là phố nào khác cả. Và nhân tiện xin bá cáo để các nhà có con em cho học hiệt rằng đơn xin học phải đính một tờ giấy khai sinh và chỉ nhận tại phòng giấy học-hiệu buổi sáng từ 7 giờ 30 đến 8 giờ 30 và chiều từ 2 giờ đến 3 giờ thôi. Các trẻ con đến một mình không có người nhà hoặc không có giấy xin thì nhà trường không nhận.

CINÉMA PALACE

CHƯƠNG TRÌNH CHIẾU ĐÓNG

Từ thứ tư 14 đến thứ ba 20 Avril 1926

PATHÉ JOURNAL (Thời sự)

LA NUIT MYSTERIEUSE

Một đêm bí-mật

Tích chuyện của D. M. GRIFFITH

6 đoạn rất hay rất vui

Phim ảnh của hội Les Artistes Associés « United artist

FAMILY CINÉMA

chiếu

1 — Phim ảnh tiểu-thuyết

LE VOILE MYSTERIEUX

2. — Phim ảnh rất có giá-trị

VING-ANS APRES

3.008

Tại hiệu BÀO CHẾ MONTÈS có bán:

CHLORATE DE POTASSE dùng làm phẩm.

L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hàng bánh và kẹo.

3001

HIỆU BÀO-CHẾ:

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

3002

Chị em phải một bữa sợ! — Vào hồi 9 giờ tối hôm qua phát hỏa tại nhà số 65 phố hàng Giấy. Đâu cháy vì thắng nhỏ nhà may đun nước bắt cẩn, để nhà lên bên vào đống sắt, cho nên lửa cháy bùng lên. Khi thấy ngọn lửa phụt khói lên ngùn ngụt, nó hốt hoảng nên rắm lên. Những nhà lân hàng cũng người đi lại hai bên hàng phố, ngỡ là cháy to, chạy xô lại xem đông nam đến ở ngoài cửa để chực cứu. Nhưng may thay người trong nhà đẹp được tắt ngay, nên không can chi. Hà vie.

Bán nhà có vườn, rộng 1500m² Hỏi tại, 13, phố hàng Bông thợ nhuộm. 6649

CHẾ-TẠO VÒNG-HOA-PHÚNG

bằng hot-cườm

Giá rất hạ từ 5 đến 100$ 00

PHAN-BÁ-CẦN

82 bis, Rue du Chanvre, Hanoi

CHI-HIỆU Ở HAIPHONG

27, Avenue Amiral-Courbert

Ở đây lại có làm thêm Đối-trướng của hiệu Giu-long. 3024

ĐỒ ĐỒNG

Đồ hàng của bản-hiệu xưa nay thường bán ra ngoại-quốc nhiều, nên hay tính theo giá tiền tây, nay nhân-dịp tiền tây so mà cứ tính theo giá cũ thì đắt quá, nên bản-hiệt định tính bớt giá xuống ít nhiều, trong vòng ít lâu; vậy các quí khách nên nhân cái dịp tốt ấy mà mua mau mau kẻo hết.

Fonderie Tonkinoise

Chủ-nhân HOANG-XUÂN-LAN

53 bis, Henri-d'Orléans, Hanoi.

Nhà chớp-ảnh hàng Quại Hanoi

CHƯƠNG-TRÌNH

Từ thứ bảy 10 Avril đến thứ sáu 17 Avril 192

Hiệu LAURÉA FILMS diễn tiết

TRẺ CỦA TÔI

hay là

Đường sấm hỏi của người mùa rồi

Bi-kịch rất lớn có tám đoạn

Cảnh con hát giọng rất não-nuột

Tích hay đa nỗi tổng

VAI TRÒ

Ausonia	đóng vai	Người mùa rồi
Gina Relly	—	Paulette Mous
Ed. Mathé	—	Frédérick
Ja-Rouilette	—	Wanda, Nữ ky-nỉ
Ha-Seymon	—	La P'tite
Riri-Fortoul	—	Le P'tit

Chiều nào cũng bán vé từ ba giờ đến năm rưỡi ở nhà chớp-bóng

9 ĐẾN THOẠI CINÉMA ONKINOIS số 646

3.009

PHÒNG-THĂM-BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thư đã ngợi khen Bác-sĩ hội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) lâu.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ
— — — chiều là — đến 12 —

KHÁM BỆNH: 5$ 3 đồng một lần

XEM GIẤY LÂM-CHỨNG: Giá 1 $ 00

Chữa bệnh không được KHÔNG LẤY TIỀN

Chữa có số 3288

5668

Số 80

Nam-Tống Phi-Long

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Cao-hoài-Đức nói:

— Tuổi-trẻ làm chi thiên-hạ thì bắn bỏ coi như một nhà, bọn các người đã không biết qui-hàng, lại dám quấy nhiễu bổ cõi, vậy ta phải đem quân đến đây để hỏi tội.

Lý-ngạn-năng nổi giận, thúc ngựa tiến đánh. *Cao-hoài-Đức* cũng thúc ngựa xông vào. Hai bên giao chiến mới được mấy hợp thì *Triệu-khuông-dận* vẫy quân cùng tiến. *Lý-ngạn-năng* đón lại không nổi, vội-vàng quay ngựa chạy vào trong cửa quan, dùng cách sẻ-thủ, không ra đánh nữa. Quân Châu vây đánh trong mười ngày mà không phá vỡ.

Cao-hoài-Đức nghĩ được một kế, tức thì bàn với *Triệu khuông-dận* rằng:

— *Thiên tính-quan* này thành cao hào sâu, khó lòng mà phá vỡ. Bây giờ tôi xin đem một nghìn quân ra mai-phục ở phía sau cửa quan, còn ông hãy tạm rút mũi quân, giả cách sắp kéo sang *Trạch-châu* thì mới có thể phiến-thắng được.

Triệu khuông-dận nói:

— Kế ấy rất diệu!

Triệu-khuông-dận tức thì truyền lệnh cho các hàng tướng-tá đem quân bắn bộ kéo lui. *Lý ngạn-năng* đứng trên cửa quan, trông thấy quân *Châu* kéo lui, sai người ra dò-la xem sao thì quả-nhiên đã đi xa rồi, bấy giờ mới được yên lòng.

Qua ngày hôm sau, bỗng nghe báo quân *Châu* lại đến, *Lý ngạn-năng* lại thân đốc tướng-sĩ đề giữ sức chống giữ. *Triệu khuông-dận* và *Sử-ngạn-siêu* đến trước cửa quan, sắt t ng mắng rằng:

— Nếu nhà-ngươi không chịu mở cửa mà đầu hàng đi thì khi ta phá vỡ rồi quan, sẽ giết hết sạch, chẳng còn để m t mống nào.

Lý-ngạn-năng truyền cho quân sĩ cứ đứng trên mặt thành mà bắn tên xuống. Đến hết canh ba, bỗng thấy ở phía sau cửa quan p át hỏa, *Lý-ngạn-năng* vội-vàng đem quân rẽ cửa thì vừa gặp ở một người ở cầm ngọn giáo đi đến, quát to lên mà bảo rằng:

— Chạy đàng nào cho thoát, số quân mỗ đến đây!

Nói xong, tức thì đâm chết *Lý-ngạn-năng*. Người ấy là ai? Tức là *Cao-hoài-Đức* đó. *Cao hoài-Đức* thấy quân phá vỡ cửa quan, để cho toán đại-binh của *Triệu-khuông-dận* kéo vào, thế là *Châu-châu* chiếm được *Thiên-tính quan*.

Ngày hôm sau, đại-binh kéo đến *Hoài-châu*, quan trấn-thủ ở đây là *Trương-trung* nghe tin quân *Châu* kéo đến, bàn với người con là *Trương-tín* rằng:

— Ta vốn là bày-tôi cũ ở Trung-nguyên trước, nếu bây giờ ta chịu theo *Châu* thì cũng được chỗ nhờ-cậy lâu dài, mà thành này tránh khỏi cái vạ tàn-hại.

Trương-tín nói:

— Thân-phụ nghĩ rất phải!

Ngày ngày hôm ấy, hai cha con mở cửa thành xin đầu hàng. *Triệu-khuông-dận* xiết bao mừng-rỡ, tán xin *Châu-châu* ngự-giá tiến vào trong thành.

HỒI THỨ XXXI

Châu-châu đã lấy được *Hoài-châu*, phong *Trương-trung* làm đoàn-luyện-sứ, rồi truyền lệnh cho các tướng đi gấy ngày đêm, tiến đường rưỡi mau. Bây giờ có chuyện chi hay sẽ là *Triệu-triều* bỏ chức thống-sự xá-nhân là *Trịnh hiếu-khiêm* rằng:

— Thế giặc rất mạnh, tu chớ nên coi thường, nay thành-thượng sử truyền lệnh thẳng đường rưỡi mau, tôi e có điều bất-lợi.

Trịnh hiếu-khiêm đem lời bàn của *Triệu-triều* tâu với *Châu-châu*. *Châu-châu* nổi giận mà rằng:

— Gã ông yên quái này, sao dám buông lời nói phao, để làm nản-trở quân ta.

Châu châu tức thì truyền đem *Triệu-triều* ra chém, đề chỉnh quân-pháp. *Triệu-khuông-dận* vội-vàng qui xuống tâu rằng:

— Lời bàn của *Triệu-triều*, chỉnh là trung-ngôn, bệ-hạ nên khoan-thứ mới phải.

Châu-châu nghe nói, bấy giờ mới nguôi cơn giận, truyền tạm chém cho *Triệu-triều*, nhưng bắt phải giả-biện để rằng là khác. *Châu-châu* tự đắt *Hoài-châu* thống-thường ruỗi mau, trong khoảng mười ngày, đã binh của *Chanchâu* đã kéo đến *Trạch-châu*, bộ tuỳ ở phía tả hữu.

Quân-mã của *Lưu sùng*, đóng đồn ở *Cao-bình*, nghe tin quân *Châu* kéo đến, liền họp các hàng tướng-tá lại, để thương-nghị mưu-kế. Tướng *Khiết-đan* là *Thuật luật đại-ca* nói với *Lưu sùng* rằng:

— *Châu châu* tự phương xa, đi gấp đường tới đây, quân-sĩ đều bị nhọc-mệt, đại-vương nên thân-thế đem quân đánh ngay thì tất được toàn-thắng vậy.

Lưu sùng khen phải, mới sáng *Thuật luật đại-ca* nào ngờ, chia quân đang hai mặt, phòng khi có sự nguy-cấu thì phải cho quân ra tiếp ứng. *Thuật luật đại-ca* nhận lời.

Mờ sáng hôm sau, ba hồi trống giục, *Lưu sùng* chúng chính kim-mật phối-sức là *Vương-diên-tự* và tướng tiên-phong là *Trương-nguyên huy* đem quân ra trận, thân thành trận-thế ở *Ba-công-nguyên*, cờ đội hàng-ngũ, trông rất nghiêm chỉnh.

Lưu sùng quát mắng rằng:

— Ta đã quyết nghị! Lão hủ-nhơ kia chớ nên nói càn để làm nản trở quân ta. Nếu nhà ngươi cản đám nói một lời nào thì ta tất phải chém nhà ngươi trước.

Vương-diên trung hổ thẹn mà lui ra. *Lưu sùng* nhất định sửa soạn ra đánh, bỗng có một tướng chạy đến tâu rằng:

— Kẻ hạ-thần hãy xin ra trước, để cùng quân *Châu* thử đánh một trận xem sao.

Người ấy là ai? Tức là tướng tiên-phong tên gọi *Trương nguyên huy* đó. *Trương nguyên-huy* múa đao thúc ngựa tiến ra. Tướng bên *Châu* là *Phàn-đi-năng* cũng thúc ngựa đến đánh.

Hai bên giao chiến được độ hơn một trăm hợp thì *Phàn-đi-năng* có ý luống cuống không bề địch nổi. Chúa bộ-quân-sứ là *Hê-huy* thấy vậy, tay cầm lưỡi búa cũng hăng-hái chạy ra để trợ chiến.

Trương-nguyên-huy một mình địch với hai tướng. Bộ trong thấy lâm thì sợ một viên tướng bên Nam là *Bạch-tông huy* cũng múa đao thúc ngựa tiến ra.

Phàn-đi-năng không bì địch nổi, đành phải quay ngựa bỏ chạy. *Lưu sùng* thấy vậy, thân đốc đại-binh, xung đột tiến ra, tên bắn như mưa, làm cho quân *Châu* rối loạn, chết hại không biết bao nhiêu mà kể.

Châu-châu liền mình xông gần tên đạn, không dám quản-ngại, nhưng quân *Lưu sùng* mạnh quá, kì công tỉnh nào mà chống lại nổi.

Triệu khuông-dận quát to lên mà bảo các tướng rằng:

— Ngày nay nhân-công ta gặp con ngụy-cấp, chính là lúc chúng ta nên liều mình để đánh để mong chút báo đền.

Châu châu xông cùng với *Triệu-khuông-dận*. Sử ngạn-siêu và bọn *Trương-thân-đức* đem quân ra đánh trận ở mặt phía sau đồng. Khi hai bên giáp trận, *Lưu-sùng* trông thấy quân *Châu* ít người, trong lòng bất-bình nặng nếu biết như thế thì không cần phải mượn quân *Khiết-đan* nữa.

(Còn nữa).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ neo,
16 chân-kính
Mặt và kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11$50
Bán tại hiệu :
A. PERROUD (Nhà xanh)
31, Rue Paul-Bert, — HANOI
3041

Sao mà nhăn mày nhiều
mặt da thịt có ngứa khó
chịu thì lấy
Pommade Cadum thoa
cho hết gầy quào làm chi
cho trốc vảy trầy da.

NGƯỜI ĐẸP

Hiện tôi vừa nhận được bên Pháp gửi sang thứ Sáp-Thơm xứng nay Qui-khách đã công-nhận là sáp mềm thịt, trắng da, xanh tóc, chóng dài, sạch gàu khỏi chấy. Nhất là mùa hanh, thứ sáp này lại có độc-tính chữa bệnh nẻ rất thần hiệu. Bán buôn giảm giá 20%, bán lẻ mỗi hộp giá tiền là 6 xu.

Hỏi tại hiệu Đức-long, 90, phố Mã-mây. (Hanoi). 3041

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine

3041 Giá 1$20 một hộp

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : 0$80

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÁO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
30 2

Máy điều khuyến về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội-đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có chút mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là vì lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan danh sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà tra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc.

COLLYRE JAUNE

selon formule du Docteur CASAUX
Hiệu bào chế CHASSAGNE
Lafon và Laezac
có bằng bảo-chế để chất hạng tại Đại-hội-đồng Paris, về nghiệp
59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Cuộc đánh số lấy đồ. — Tàu Bắc-kỳ Haroi có mở cuộc đánh số lấy đồ (Tombola) để quyên giúp cho xã Hauviné là con nuôi thành-phố Hanoi ở qui quốc. Tất cả có 50 lô được trúng giải, giá đáng là 16.000$00. Giá bán mỗi vé: 1$00. Đến ngày 1er Mai này thì mở số. Có bán vé tại bản quán. Ở xa xin đính thêm tiền cước gửi recommandé.

Các đồ giải thưởng để trong bày tại nhà Grands Magasins Réunis, Hanoi

Thi thừa phái. — Kỳ thi thừa phái ngày hôm nay bài luận Pháp văn ra như sau này:

Un incendie a éclaté dans un village.

Le Quan-Huyên adresse un rapport à ce sujet au Chef de la province. Rédigez ce rapport.

Danh-dự hội tinh (*tiếp theo*). — Các người sẽ tên sau này đều được thưởng danh-dự hội-tinh:

Hội tinh bậc hạng nhì:

MM. Nguyễn-quát Trang, thư-ký Nam-kỳ; Trần-văn-Tau, tham-tá Nam-kỳ; Lê-văn Du, đội mật-thám Nam-kỳ; Dương-văn-Tân, thư-ký Nam-kỳ; Trần-v-Lợi, thầy thuốc Nam-kỳ; Trần-văn-Mến, khán-hộ Nam-kỳ; Trương-văn-Le, làm máy điện Nam-kỳ; Trương-tang-Thu, tá sự lục lộ Nam-kỳ; Phạm-văn-Rau thư-ký Nam-kỳ; Đoàn-văn-Dam, giáo học Nam-kỳ; Mai-văn-Thơ, giáo học Nam-kỳ; Hà-văn-Chua giáo học thi sai Nam-kỳ; Trần-công-Nguyên, thư-ký Nam-kỳ; Nguyễn-văn-Giau lính kho bạc Nam-kỳ; Nguyễn-v-Quế, thư-ký gây tiếp, Trần-v-Lo, thư-ký giây thép Nam-kỳ; Nguyễn-văn-Giang, thư-ký giây thép Nam-kỳ; Ng-v-Cao thợ tại xưởng đóng tàu Nam-kỳ; Trương-ninh-Hương, thư-ký tòa án Nam-kỳ; Trần-văn-Giác, thư-ký thương-chính Nam-kỳ; Nguyễn-văn-Chỉ, đội tuần chính Nam-kỳ; Dương-v-Co, làm ở sở dầu Nam-kỳ; Dương-Sinh-Hoàn, thủ quỹ sở tăng-gá Nam-kỳ; Hồng-v-Lễ, làm tại nhà in ở Nam-kỳ; Trần-v-Thoang, làm tại công-ti kỹ-nghệ ở Nam-kỳ; Thái-kim-Thuận, làm tại nhà kỹ-nghệ ở Nam-kỳ; Nguyễn-văn-Cư, làm ở sở tạo tác ở Nam-kỳ; Trần-v-Chi, thanta phủ thống-đốc Nam-kỳ; Ng-ngọc-Nghi, thư-ký phủ thống-đốc Nam-kỳ; Trần-văn-Vinh, huyện ở Nam-kỳ; Phạm-v-Tài, nguyên hội-viên hàng tỉnh Nam-kỳ; Ng-văn-Tiếu, hội-viên hàng tỉnh Nam-kỳ; Đỗ-v-Duệ, chánh-tổng ở Nam-kỳ; Nguyễn-văn-Toan, chef de chantier ở Biên-hòa, Nam-kỳ; Võ-văn Qui, chánh-tổng Biên-hòa Nam-kỳ; Mai-bá Kỳ, thư-ký Nam-kỳ; Ng-v-Ngan, hội-viên tỉnh Châu-đốc, Nam-kỳ; Nguyễn-v-Giao, hội-viên Hương-cả, Khánh-hòa, Nam-kỳ; Văn ngọc-Tiếp, Phạm-ngọc-Tinh, thư-ký Chợ-lớn, Nam kỳ.

MM. Trương-v-Tung, hương-cả, Nam-kỳ; Võ-hữu Sưu, hàn-hiên-nhơn Tong, Nam-kỳ; Trần-ngọc-Sánh, phó tổng Nam-kỳ; Ng-v-Bát, tham-biện, Nam-kỳ; Lê-v-Ba, tham-biện Nam kỳ; Trần-thiện-Lương, hương cả Nam-kỳ; Ng-kim-Thịnh, hương-cả Nam-kỳ; Đỗ-v Kia, huyện Nam-kỳ; Ng-v-Sau, phó tổng Nam-kỳ, Hà-hy-Dân, chánh tổng Nam kỳ; trần-văn-Cai, bếp ở Nam-kỳ; Ng-thái-Bang, thương chính Nam-kỳ; Ng-v-Vân Dai-hương-chi, Nam-kỳ; Trương-phương Danh, Hương-quản, Nam kỳ; Ng-văn Ngải, làm ruộng Nam-kỳ; Trương-v-Thuê, đại hương-cả Nam-kỳ; Ng-v-Dân, hương-chủ Nam kỳ; Trịnh-văn-Vinh, hội-viên hàng tổng Nam-kỳ; Ng-ngọc-No, huyện hàng tổng Nam-kỳ, Trần-v-Tuy, thương-cả Nam-kỳ; Dương-v Dan, hương-cả Nam-kỳ; Ngô-v-Hon, hương-cả Nam-kỳ; Trương-v-Qui, tham-biện, tham-biện Nam kỳ; Phạm-v-Cương tham biện Nam kỳ; Ng quang-Dan, Dai-hương-cả, Nam kỳ; Ng-đình-Riêu, lý-trưởng Nam-kỳ; Lê-đình Chi, lý-trưởng Nam-kỳ; Ng v-Hon, lý-trưởng Nam-kỳ; Ng-v-Thương, đội ở Bắc-kỳ; Hoàng-văn-Tuyên, cai ở Bắc-kỳ; Trần-kim-Liên, đạo-diễn ở Bắc-kỳ; Ng-xuân-Miên, lính khố xanh ở Bắc-kỳ; Trần-văn Sinh, lính khố xanh ở Bắc-kỳ; Trần-v Thu, lính khố xanh ở Bắc-kỳ; Lê-hữu-Cương, thị dịch sở thương chính ở Bắc-kỳ; Võ-hữu-Lan, giáo-học ở Bắc-kỳ; Bùi-v-Ta, lính sơ Bắc-kỳ; Nguyễn-đức-Thành, chánh-tổng Bắc-kỳ; Phạm-văn-Huyên, chánh-tổng Bắc-kỳ; Ng-v-Can, lý-trưởng ở Bắc-kỳ; Hà đình-Thái, chánh tổng ở Bắc-kỳ; Nguyễn Thiệu, chánh tổng ở Bắc-kỳ; Đinh-xuân-Lo, chánh tổng ở Bắc-kỳ; Simhork Pha, hàng-trưởng Hải-phòng; Lê-v-Dân, lý-trưởng Bắc-kỳ.

Tàu bằng chauffeur. — Nay đã có lệnh thu lại cái chứng-chỉ vận máy 6-tấn số 3505, ngày 20 mars 1924, cấp cho tên Nguyễn-văn Hồng, ở số 55, đường Puginier Hanoi, hiện làm cho sở vận-tải 6-tấn Đình-Bưởi, số 21 phố đường thành, Hanoi.

Sáo đoạn quản của gia đình. — Như lời trong một số báo trước đã nói cái sáo đoạn quản sáo gia-đình « *Tennis des Familles* » do Madame Pagowska sáng-lập năm số 34 đường Paginier là để cho tất cả các nữ học-sinh các trường Pháp-Việt và Âu-Á thiếu-nữ trong thành phố ta đến đợ, mà không phải trả tiền chi cả. Sân đánh quần lý mở từ 5 giờ rưỡi sáng cho mãi đến 7 giờ tối, ai đến đã có Mme Pagowska tiếp. Hiện nay đã có 15, 20 cô thiếu-nữ xin đợ chơi rồi.

Việc tư-pháp ở Bắc kỳ trong năm 1923. — Cứ như tờ trình của quan Chưởng-lý tòa Thượng-thẩm Hanoi vừa đọ trình quan Toàn-quyền về việc tư pháp ở Bắc kỳ trong năm 1925 vừa qua, thì cái số những việc xử tại tòa đại-hình trong năm 1925 so với năm 1924 có tăng lên ít nhiều, năm 1924 cả thảy có 32 việc và có 65 người bị tội mà năm 1925 thì có 39 việc và 86 người bị tội. Nhưng về số nặng trọng tội thì năm 1925 có giảm hơn năm 19.4, như việc giết người thì năm 1924 có những 33 việc mà năm 1925 chỉ có 10 việc thôi.

Về các việc giả mạo và trộm cắp thì năm 1925 có tăng hơn năm 1924. Về năm 1924 không có một người nào bị án về tội ấy, thế mà năm 1925 thì có cả thảy 17 người bị án về tội giả mạo. Về năm 1924 có 3 người bị án về tội ấy mà năm 1925 thì có cả thảy 7 người.

Về việc trộm cắp thì năm 1925 có tăng hơn năm trước nhiều: năm 1924 cả thảy có 6330 việc mà năm 1925 có những 7653 việc. Trong số ấy phải 26 người Pháp bị án, 10 người về tội đánh người bị thương và về ý giết người, 2 người về tội ma lị và 2 người về tội ăn cắp thường.

Về việc vi-cảnh thì có 711 việc, trong số đó, 29 việc về người Pháp, so với năm 1924 thì có giảm hơn 493 việc.

Nạn xe điện. — Ngày hôm qua, cậu con trai M. Kerrouat làm surveillant trên đại Bắc-thứ, mới lên một tuổi mấy tháng, đứng chơi ở trước cửa nhà ở con đường lên Bưởi số 17 thì bị chuyến xe điện ở trên Bưởi đi xuống đè phải hai chân, tức thì người nhà đã cho đưa vào nhà thương ngay.

Tiền giấy bạc giả. — Đỗ-văn-Vi tức Cả-Vọ ở ngõ Gạch số mới 36 tiêu một cái giấy 100 giả, và trong mình có ba cái giấy giả khác nữa thì đã bị bắt để xét.

VIỆC BẮC-KỲ

HẢIPHÒNG

Giá thóc gạo

Thị-giá thóc gạo phiên chợ ngày 15 avril 1926 như sau này:

Thóc

Hạng nhất giá	6 $ 30	100 kilos	
— nhì	—	6 , 20	100 —
— ba	—	6 , 10	100 —

Gạo

Hạng nhất giá	9 , 80	100 kilos	
— nhì	—	8 , 90	100 —
— ba	—	8 , 40	100 —

Đường không đi lại được. — Ở đường Lạch-tray từ đầu vườn hoa đến cầu Huyện-nho, số không đi lại được từ ngày 6 tháng tư này đã bắt đầu phải; vậy hành-khách và xe cộ muốn qua khúc đường đó phải đi đề về phía ấy, vòng quanh vườn hoa.

Tử vượt ngục. — Tên Nguyễn-văn-Hoan, tức Trần-văn-Hoan, tức Chi, tức Trí, 30 tuổi, về nghề-nghiệp, vốn ở Sơn, bị án năm tháng tù, về tội ăn cắp, giam tại đề-lao tỉnh Bắc-ninh thì vừa rồi tên ấy vượt ngục trốn xuống Hải-phòng, song linh mật-thám lại tó được ngay, hiện đã đem sang trình quan đóng cổ, nên phải giải vào tòa án đề nghị tội.

Tại hội Trí-trí. — Đến 10 giờ tối chủ-nhật M. Cao-Viên sẽ nói chuyện về « Quan-trường ngày xưa và quan trường ngày nay » ở hội Trí-trí.

Xe đạp của ai? — M. Thi Hon Ku nhà ở phố Maréchal J. Joffre, đem nộp tại bốt sánh-sát phố Lille một chiếc xe đạp của ai bỏ quên dựng ở trước cửa hàng.

Ô tô chạy như điên. — Bỏ cẩm vào làm biên bản phạt một ông Tây, phạm điều 38 luật thành-phố, ngày 1er octobre 1915, đề xe chạy nhanh quá tốc độ đã định định.

Đốt nhà. — Ly-Chi, tức là thím Lai Sai Lao, 44 tuổi, là chủ lần xanh ở Hạ-lý, có đơn thưa ba kẻ hàng chài là người đồng-hương làm vạ đề ở tàu Cửa Cấm xuống và đốt nhà thím.

Mất trộm súng lục. — Một ông Tây ở phố Boonal, trình mất trộm một khẩu súng lục kiểu Webley, cỡ-líp 7/65. Tên trộm nào, mà lại táo gan ăn trộm súng lục như thế tưởng cũng phải tay vừa vậy.

Mất đèo cái vi. — M. Vũ-đăng-Hiện làm tay-ký cho sở làm kinh Viễn-đông, nhà ở Fort-Annamite, trình sở cảm rằng đêm 14 rạng 15 avril có trộm vào nhà lấy mất chiếc đồ tây bằng dạ, trong có đề chiếc ví dụng một đồng bạc và giấy căn cước.

Đợ vào tòa án. — Nàng việc sau này đợ vào tòa án đề xử:

Ng-thị Giá 20 tuổi, làm con-ni ở Quan thân bị tòa án sơ phạt miễn cưỡng khách Pao Wa Hiao; Ng-văn-Sâm 20 tuổi, làm thợ kim-hoàn, nhà số 184, phố Belgique; Ng-văn-Ty 17 tuổi, ở chung nhà, cùng đánh tên Trần-văn-Triện ở An-bên bị thương và lấy của hắn sáu bảo bạc.

Bội tin. — Lê-thị-Bảo, 33 tuổi, đi ở và sửa, nhà ở ngõ phố Bảo-minh bị thua bội-tin 2$50 của chủ Trần-thị-Duyên nộn đã bị bắt để xét.

Nạn ô-tô. — Tài-xế tờ số 1620 của tòa án, sở cầm đã cho đòi tên Dương-văn-Bường và Ng-văn-Trọng là hai người bị nạn ô-tô xảy ra ngày nọ đề rõ hỏi nguyên ấy.

Giải ra ngoại ô hẳn. — Ngày hôm qua linh cảnh-sát tóm được chín tên ăn mày, đi trong các phố, điện về sở cảm đề giải ra ngoại ô hẳn.

Một tin đến nhầm. — Vừa đây có mấy người ở xuất ở Thái-bình đến phao đồn khắp trong phố Khách rằng quan thương-thọ Hồng-mao vừa cho mười vạn (100.000) thợ thuyền Hồng-mao sang tới bến Haiphong; họn ấy lên bộ giả làm thợ thuyền, nhưng toàn là linh cả, để đợi dịp mà sang đánh Quảng-đông.

Chẳng nói thì ai cũng biết cái lời đồn ấy, thật là vô lý quá, chỉ có những bọn ngu-xuẩn mới tưởng là thật được thôi.

NAM-ĐỊNH

Việc học trò bỏ học. — Vì việc không được cử sang ông Phạm-chu-Trinh mà học trò các trường bỏ học cả. Hôm 14 avril, mấy cậu đi tụ họp ngoài đường bị linh cảnh sát bắt bỏ bốt; sau học-sinh khao thấy thế kéo ùa cả vào thành ra bốp chát quá không đề cho giam.

Về sau ông Cả ra dụ cả ra trường học, quan trên khuyên bảo thôi hôm sau học trò các trường đã đi học như thường.

Nhà in mới. — *Nam-Việt Ấn-quán* chủ-nhân là Ngô-ẩn-Tuyên mới mở ở phố Đinh-tiên (6e Harmand và 6ter) các máy và chữ gửi mua tại bên Pháp mới sang, nhiều kiểu chữ mới đẹp lắm, có nhận in đủ các thứ sổ sách giấy má về các việc công tư, và có bán các thứ vở học-trò kiểu mới, các thứ giấy, bút, mực, văn văn..., xin các ngài chiếu cố đến, bản-quán chúng tôi xin sẵn lòng làm ngay và gửi theo lối linh hóa giao ngân.

Nam-việt Ấn-quán
N° 6ter, Rue Harmand
6.618 Nam-định

HÀ-ĐÔNG

Liều cứu con mà mệ thiệt mạng. — Ngày 13 avril vừa rồi, vào hồi gần 5 giờ, chiếc ô-tô số T. 2186 của một viên đội thương-chính ở Vân-đình, do chauffeur là Hoàng-đình-Phúc cầm máy, đi ở Hà-đông về, khi đi tới 14 + 800 tên là chỗ phố Kim-bài, thì sực có một đứa bé con chừng 2 tuổi lẫn quẫn đương chạy ra đường, chú còn cách xa chừng 10 thước tây nữa thôi, người mẹ đứa bé, tên là Ng-thị-Chinh, 27 tuổi thấy thế, bỏ hoảng quá, vội vàng chạy ra đỡ cứu lấy con, chẳng may bị cái chân bàn đằng trước xe đụng phải ngã bắn xuống, bất-tỉnh nhân sự, lập tức đem lên nhà thương Hà-đông, rồi lại chở ra nhà thương Hanoi, nhưng không cứu được, vì khi tới nơi được một lúc thì người ấy đã tắt hơi! Tội nghiệp!

Nhân tiện, tu hú-ghi lại đây một chuyện lại rằng con đường Hà-đông—Vân-đình, cũng như con đường Hà đông—Bến-vân, vừa chật hẹp vừa nắp mô xấu qua lắm. Nhất là về dịp này, một đằng thì tấp nập khách tây chữa Trăm, xe cộ đi lại lúc nào cũng như mắc cửi, thế mà đường lại xấu, lại chật, tưởng cũng là những cái nguyên-ân cần của mọi sự tai nạn về xe cộ xảy ra ở các con đường fy xem nay vậy. Chẳng hay sở Lục-lộ có biết tới những nỗi ấy không?

SƠN-LA

Cháy. — Hôm 8 avril 1926 hồi 11 giờ 30 đêm, ở nhà bếp Chiêng-lè tại nhà tên Quế làm thợ nề bên làn tay ở nhà bếp lên. Người nhà biết bỏ hoàn thì đã phá cửa ra thì giập tắt ngay, chẳy mất cái nhà bếp và mới lên lên mái sau nhà trên, thiệt hại không mấy.

Việc cháy này chữa được ngay là nhờ sức chữa người và giờ im lặng, không thì có lẽ cũng lớn sang nhà khác.

VIỆC KINH-ĐÔ

Trường-thụ huy-chương. — Các viên chức Nam-kỳ được thưởng-thụ các hạng long bội-tinh như sau này: MM. Lê-quang-Trinh, y-khoa bác-sĩ phó hội-trưởng hội-đồng quản hạt Nam-kỳ; Ng-văn-Của huyện-hàm, chủ-nhiệm báo « Lục-tỉnh Tân-văn » và nhà in Union; Ta-quang-Vinh, nghị viên hội-đồng quản-hạt Nam-kỳ đều được thưởng-thụ tứ-hạng long bội-tinh.

M. Ngô-khắc-Mẫn nghị-viên hội-đồng quản-hạt Nam-kỳ; Trần-văn-Sum, đốc-phủ-sứ Nam-kỳ; Ng-tấn-Vàng, chánh tổng hạng nhất Nam kỳ đều được thưởng thụ ngũ-hạng kim khánh.

Thăng trật. — Các hàng ấn-quan về võ-ban được thăng trật như sau này: M. Phạm-văn-Tường, chưởng-vệ, lĩnh bộ-thành đề-đốc, nay thăng thụ chưởng vệ thống nhị phẩm. M. Tôn-thất-Thường quản cơ nay được khu phục phó lĩnh-binh tỉnh Hà-tĩnh.

SÂN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ bảy 17 Avril 1926
ĐỨC BÀ THƯỢNG NGÀN
Tích hát này có luyện tiếng mường, tiếng quan hòa, Uy linh nhất là các bà giáng trần.

Tối chủ-nhật 18 Avril 1926
NGỌC-HOA PHẠM TÁI

Tối thứ hai 19 Avril 1926
HIỆP-SỸ NGÔ TAM KIỀU
3006

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bên Tàu, đã mấy mươi năm nay, có mở những chế-tạo ở Vĩ-đi-sen, chọn các thứ trà đều-danh thượng-hảo-hạng tại trên ngọn núi cao như Liên-tâm, Ô-long và thảy-tiên, vân vân, đóng cách hóa-học đều chế, xa gần ai cũng khen tặng.

Mới đây lại phái mình một thiết trà Liên-tâm nhỏ mình, gọi là « SONG HỈ CHÍNH THÁI DANH-TRÀ » đóng được nhiều qui-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những đều riêng của trà VINH-MẬU đăng bảo, để qui-khách thường trà không đến mất lòng.

Các chi-điểm bán trà VINH-MẬU:
Nam-định: phố Khách, số 144.
Hà-nội: phố Hàng-ngang, số 35
Hải-dương: phố Khách, số 14.
3030 Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch.

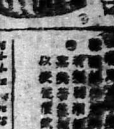
Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chứ không phải có mấy thứ thuốc vẽ những bình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Khi mua xin cứ xem cho kỹ kẻo nhầm nhé!

Khám tại

Rượu này đã bổ-cốt theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bần-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trẻ-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-thuốc có được công-hiệu cho tính-chất người bần-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin mua sỉ các cao-bạch của bản-hiệu ở trong thời kỳ tờ báo này.
3041

Hiệu kim-hoàn

HOÀNG-QUANG-THIỆN
Bijoutier
CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF
Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ nàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chế-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chữ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, nàng đúng tuổi. Các ngài chiếu-cố lại xem các đồ-án nhắc được nào ý, không phải tỏ ngợi điều gì.

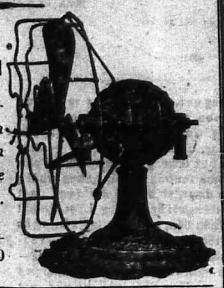
Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Vụ Khí Hàng Cứu Hỏa Fortune Mỹ (67-73) Tặng Buổn Chiếu Bảng Tiếng Việt Cho Bách Xứa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

GIAN BÁN CÁC ĐỒ LÀM ĐIỆN

QUẠT MÁY ĐỂ BÀN hiệu MARELLI. Carter bằng gang sơn bóng, 3 vit tét, luồng điện 220/240, sẵn sàng cả prise de courant, cánh quạt bằng đồng.

30 c/m — **250** fr. 00 — *40 c/m* — **335** fr. 00

QUẠT TREO TRẦN, hiệu MARELLI, có rhéostat carter bằng gang tráng men đen, luồng điện 220/240 volts; 135 watts, cánh rộng 1 mètre, 3 vit-tét. . . . . . **900** fr. 00

Cũng hạng ấy, cánh rộng 1 m 35, 6 vit-tét. . . . **1.100** fr. 00

LỜI DẶN. — Gian bán đồ điện nhận việc đặt các thứ đo điện, quạt, đèn, giây nói, chữa các thứ.

3005

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y-KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến-hiệu lạ thường — Không sót
Để lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có cả ống nhỏ rọt . . . . . 0$90

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI:

PHARMACIE CHASSAGNE

59, RUE PAUL-BERT, HANOI

3002

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ENO-KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm mà dân bà ở cữ . . . . . Một lítre: 2$40*

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai: 1,25*

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai: 1,25*

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai: 1,25*

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai: 0,80*

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phận người mua phải chịu

3003

祥和裕 YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

62, Rue des Cantonnais, 62

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ nói nhiều, hàng tân nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ

Có bán cả hàng ta: Bắc-kỳ như the, nuyến, lĩnh, lạo, hàng, quế, sản vật, sơ hàng Saigon như lĩnh, the, sản vật.

Nay mới có dạ các mùi, hàng thâm, mapa đen sẽ nói mặt rộng khổ. Những hàng này bán buôn từng tấm, chứ không bán lẻ và không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nên đến bản hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thơ về, bản-hiệu xin gửi contre remboursement.

Cẩn-bạch

3015 YU-WO-TSEONG

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa xưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

— Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$10

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

3001

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

SÁCH LUẬT

Quan phó Binh-lương, *A. Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này:

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2$00

2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2.00

3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. 1.50

4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá 3.00

(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả

Bán tại bản-quán

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rao phải làm cho hay ho sặt uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng của quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

3001 **MÀU ĐỎ 1$40**

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng:

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì. Các sự đau đớn đó tiêu tán đi các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa cái bệnh như là đau tỳ vị, đánh dây, bệnh ợ chua vân vân...

Giá bán: 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi

3007

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$80

3001

● KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin cảo ngài mua báo khi có việc gì viết thư đổi hỏi bản-quán, thì cho biết cả số in ở từ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản quán cái giấy quán ấy, để cho người làm đó tiện kiếm. Kẻo cảo nghỉ thường hay kỹ tới vẫn tắt, hoặc thất quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ở mà trả lời.

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Để năm mươi năm nay nhiều người cũng đã biết nước có chất sắt là một thứ bổ ích cho họ, nên họ bắt chước mà nung những đanh sắt cho đỏ rồi bỏ ngâm vào bình đựng nước. Như thế thì nước ấy không bổ ích gì cả, vì nếu người ta muốn cho thuốc với sắt mà ngấm vào trong thân thể được thì tất phải chế tạo ra cũng giống như nguyên chất của thứ ăn mới được. Chính một ông đại danh-y là quan bác-sĩ Rabuteau ở Bale, ngài đã tìm ra cái ích lợi của sắt mà chế lẫn với thuốc để ngấm vào thân thể, là thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thực là công-hiệu lạ lùng.

Chỉ dùng vài lọ, đỏ da thắm thịt, sức lực mạnh mẽ, khỏe mạnh lạ lùng, trong mình khoan khoái.

Ăn uống để tiêu và lại khỏe mạnh như thường.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3046

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

● **0$60 một ống năm cachets**

3001

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi lien trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài tru ra những tiền lẻ thì chẻ, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là:

Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá: 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI

3007

Trị bệnh đau xương

và đau lưng

Những bệnh ta thường mắc phải thì có bệnh đau lưng, đau xương, đau gân, các bệnh về tiểu-tiện, vân vân..., cũng là nhiều bệnh tật, cái gốc đều do trong thân thể nhiều chất acide urique mà ra cả.

Thuốc Pilules Foster trị bệnh đau lưng và đau xương rất công-hiệu. Thuốc ấy làm cho trong thân-thể mất hẳn chất acide urique nó gây nên các bệnh ấy. Thuốc ấy làm cho bộ thận và khớp xương được mạnh mẽ. Thuốc ấy làm cho mất những chất phòng độc, và các bệnh về tiểu-tiện. Thuốc ấy trừ các bệnh nhiều khi không biết gốc ở đâu, mà kỳ thực là bởi thận yếu, hoặc trong thân-thể nhiều chất acide urique quá. Thuốc ấy uống không có gì là nguy-hiểm, mà hiệu-nghiệm rất chắng. Thuốc ấy làm cho trong người dễ chịu, và lọc máu cho sạch. Các thứ thuốc Foster bán tại số 25 rue Saint-Ferdinand, Paris-17.

Trong bào-chế nhà cũng có bán

3044

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp

HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đặng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE!

« LE JUSTE MILIEU »

Xưởng xe ô-tô BOBILLOT

3010

NHỮNG NGƯỜI ĐAU MÁU

MÒN MỎI YẾU MỆT

HƯ NHƯỢC MẤT KHÍ SỨC

LIỆT MỎI GÂN CỐT

Tại phong thổ lạ, mệt yếu bịnh oạn, khi lo lắm quá đỗi, ăn chơi quá độ mệt mỏi sanh đau. Ngũ-nghê không ngon giấc. Trí thức mòn hao, mất chí phế bỏ công việc. Mình mất tin lấy mình. Ấy là tại mình yếu nhiệc bịnh oạn.

L'ÉLIXIR ZIDAL

là thuốc uống thấm bổ sức lại, tuồn như có điển khí chạy vào mình chuyển động cả thân, dâu đó hòa lạc, trở mạnh giỏi, sức lực có lại như lúc xuân xanh.

— Có nhiều lời bịnh nhơn và lượng-y chứng chắc vậy. —

Mỗi ve giá: **11 fr. 50**

Có sách nhỏ chỉ biểu đủ điều, gửi theo bất hằng.

Spécialité Neurosiques du Docteur Solier, 11, Boulevard de Strasbourg, PARIS

THUỐC CÓ BÁN CÙNG CÁC NHÀ THUỐC

Eau "PRIOR"

Nước suối để uống với rượu mạnh, như Cognac, hoặc uống không để giải khát và tiêu-thực.

● *Xin lại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thanh-xá, Saigon, Pnom-Penh.*

3047

VỚI 20 QUAN, QUÝ-KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Lão mua phải nộp ngay 20 quan và trong 21 tháng mỗi tháng lại đóng 20 quan theo như các điều khoản nói trong luật (Như vậy mỗi ngày chỉ đề ra mấy xu, có thể làm nên giàu có được).

Hộp tiền đầu đến được ngay cái số nó, chỉ mình mình có quyền sở-hữu, mà lấn rút số nào cũng được dư, như thế đã đặng hết tiền rồi vậy, nếu vé của mình trúng số được lĩnh nguyên cả lẫn. Mỗi cái vé PANAMA thì nào cũng trúng một lô, giá tiền lớn từ 50.000 nhỏ đến một 4.000 quan, không có cũng được hoàn lại 400 quan.

Thực là một cách đặt tiền chắc nhất mà lợi nhất

Có đến 200 triệu quan được trúng số

Sẵn bộ những số được trúng số gửi cho người dự cuộc không lấy tiền, số mỗi kỳ sổ số trong bốn kỳ hàng năm

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự các cuộc rút số, thì gởi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Papère, MARSEILLE (France)

3042 b

Imprimerie du Trung-bac Tan-Van